

Nordiska fornlemningar 07

**Silfversaker
funna i Skåne**

Återutgivning av text från 1819

En gratis e-bok från
e-boksforlaget.se

Nordiska fornlemningar 7

- VII. Silfversaker, funna i Skåne
- Återutgivning av text från 1819

av Johan Gustaf Liljegren
och Carl Georg Brunius

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-277-0

Copyright © 2017 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du läsa om en stor silverskatt som hittades år 1816 i Kabbarp i Skåne.

Ett stort antal silverföremål hittades nergrävda ute på en åker. Här får du en lista över de här forntida sakerna, bland annat halsband, spännen och små tenar som användes som betalningsmedel.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1819 i tidskriften "Nordiska fornlemningar. I-II Häftet" med rubriken "VII. Silfversaker, funna i Skåne". Författare till texten är Johan Gustaf Liljegren (1791–1837) och Carl Georg Brunius (1792–1869).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket i januari 2017.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

VII.

Silfversaker, funna i Skåne

Den här texten publicerades ursprungligen år 1819 i tidsskriften "Nordiska fornlemningar. I-II Häftet" med rubriken "VII. Silfversaker, funna i Skåne". Författare till texten är Johan Gustaf Liljegren (1791–1837) och Carl Georg Brunius (1792–1869).

Ar 1816 har en bonde i Kabbarp i Tottarps socken, Bara härad af Malmöhus Län, vid gräfning på släta marken, en aln djupt i Jorden, funnit en myckenhet små silfversaker och åtskilliga slags mynt. Storleken af fyndet kan väl ej bestämmas, heldst bonden strax hade bortlemnat några penningar, dem han ej kunde återskaffa; hvad som var i behåll (18 lod) inlöstes från bonden af H:r Professor SJÖBORG som det samma för Kongl. Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien uppvisade, och det densamma hembjöd. Det förvaras nu hos ÖfverIntendenten och Riddaren P. THAM på Dagsnäs.

Häraf märkas följande stycken:

1. Ett halsband af vridet arbete med en dervid hängande prydnad, försedd med hakar, hvarmed det kunde hopfästas och öppnas; till

vidden jemnt passande om halsen på ett vanligt fruntimmer, och till vigten $2\frac{3}{4}$ lod.

2. Ett massivt, men enkelt arbetadt spänne med sin thorn, liknande nog de spännen, som af oädlare metall i sednare tider blifvit brukade, men saknar i de hoprullade ändarne hål att deruti indsätta ett förbruket af dem, såsom de i sednare tider begagnats, behöfligt stift. Till Vigten $1\frac{5}{8}$ lod.

3. Ett beslag af silfver. De följande äro tecknade i naturliga storleken.

4. En liten märkla, som synes hört till en motsvarande hake och då kunde hafva tjenat till att dermed hopfästa kläderna, väger $\frac{1}{2}$ lod.

5. 6. 7. Stycken af vridet arbete, jemte många stympade kedjor, af finare och gröfre tråd, med mer och minre konstig sammansättning.

8. En afklippt silfverten, som blifvit delad i flera finare trådar.

9. 10. 11. Stycken af uthamrade silfverstänger, dem man plägade afhugga i behöfliga delar, för att begagna i stället för prägladt mynt.

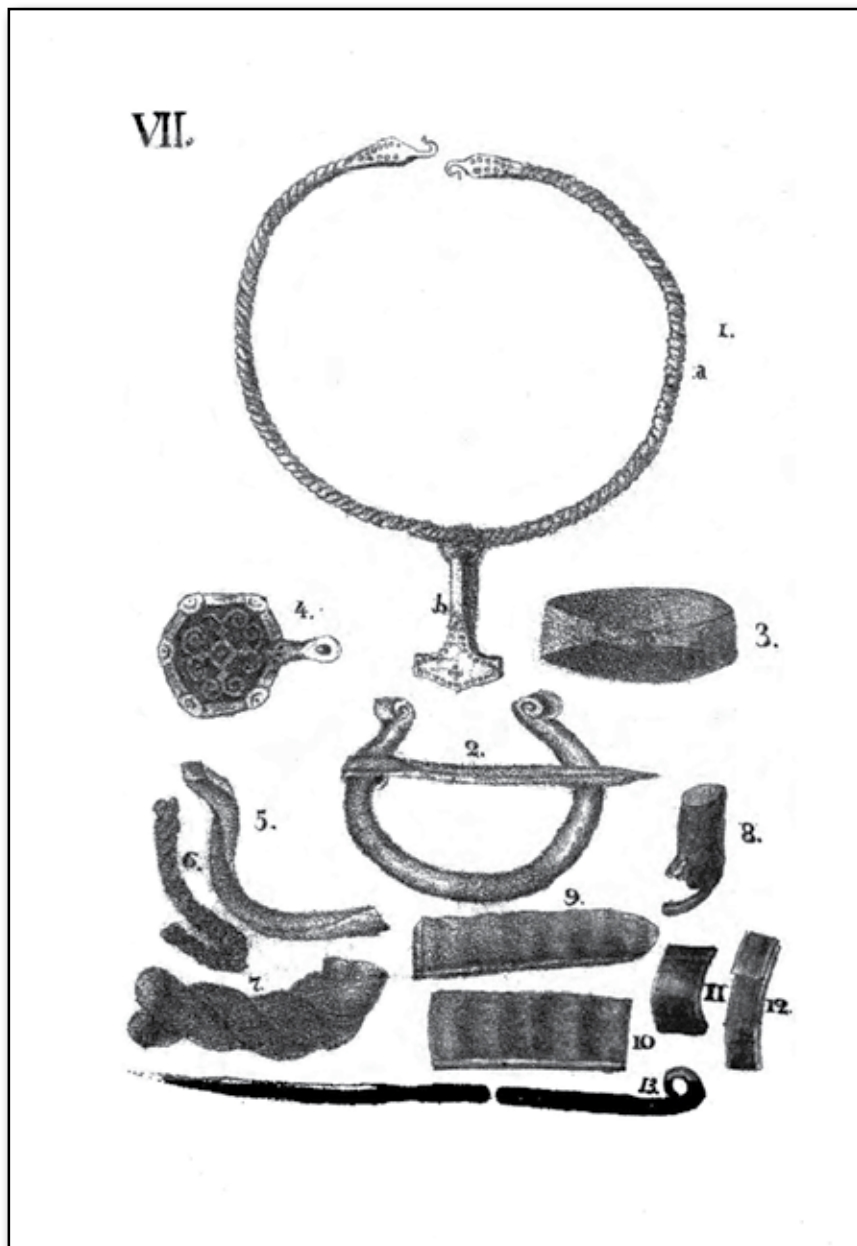
12. Ett mer utarbetadt litet silfverstycke, som synes tillhört någon prydnad.

13. En thorn, hörande till något spänne eller smycke; likaledes afklippt, troligen för ofvan nämnda bruk.

Dessutom funnos äfven flera minre, sammanvridne silfvertrådar m. m., samt ett litet stycke af en mycket tunn silfverplåt, som lär utgjort någon del af ett rundt smycke och varit pryddt med fastlöddt finare arbete, hvaraf blott litet obetydligt ännu qvarsatt; några bitar, som funnos lösa och troligen hört dertill, voro för små att kunna ge begrepp om dess beskaffenhet.

Sådana skatter, som träffas i jorden, utan att de blifvit i högar nedlagde, torde blifvit nedsatta, för att derigenom undångömmas

för en fiendes åtkomst; hvilket äfven skedde vikingar imellan. (*jemf. Svarfd. S. c. 4.*)

Silfversaker, funna i Skåne.

Viktiga ord och personer

Aln.

Längdmått. En aln är 59 cm.

Brunius, Carl Georg.

[1792–1869] Konstnär, arkitekt och konsthistoriker som växte upp i ett av världens mest hållristningsrikaste områden, Tanum. Mest känd för sin bok ”Försök till förklaringar öfver hållristningar” som kom 1868.

Liljegren, Johan Gustaf.

[1791–1837] Svensk fornforskare och riksantikvarie. Var en av landets första professionella arkeologer och var verksam som professor i ämnet vid Lunds universitet. Var en av 1800-talets främsta experter på runor och gav bland annat ut ”Run-urkunder” (1833).

Lod.

Gammal viktenhet. Ett lod motsvarar 13,3 gram.

Sjöborg, Nils Henrik.

[1767–1838] Svensk historiker verksam som professor vid universitetet i Lund. Hans mest kända verk ”Inledning till känne-

dom af fäderneslandets antiqviteter” kom 1797.

Svarfd.

Förkortning för den isländska vikingaberättelsen ”Svarvadardalssagan”. Den handlar om koloniseringen av Svarvadardalen på norra Island under 900-talet.

Tham, Pehr.

[1737–1820] Godsägaren Tham i Dagsnäs var en av de första som studerade Västergötlands historia. Hans mest berömda skrift är ”Göthiska monumenter” från 1794.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)